

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 9C/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201716
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8720201716.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

-2-

9C/21/2020

Okresný súd Poprad v právnej veci žalobcu: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX C., právne zastúpenej: Vojčík & Partners BA, s.r.o., Dúbravská cesta 2, 841 04 Bratislava, IČO: 53 204 786 proti žalovanému: A. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, XXX XX C., právne zastúpenému: Mgr. Lucia Lorenčíková, advokátka, Murgašova 86/1, 058 01 Poprad o určenie vlastníckeho práva s príslušenstvom takto

rozhodol:

-2-

9C/21/2020

I. Súd u r č u j e, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 384 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 619 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 217 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 450 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 449 m², evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: C..

II. Súd u r č u j e, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/4 pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 507 m², evidovaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: C..

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

-2-

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 08.06.2020 domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 384 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 619 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 217 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 450 m², pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 449 m², evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: C. a určenia, že je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/4 pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 507 m², evidovaného na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: C. a náhrady trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami.

Sporové strany uzavreli dňa 26.11.1994 manželstvo, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Michalovce, zväzok 25, ročník 1994, strana 97, por. č. 211. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 15.06.2010, č. k. 13C/90/2010-16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.07.2010, bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Žalovaný je evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: Poprad ako výlučný vlastník nasledujúcich pozemkov: pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 384 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 619 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere: 217 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 450 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda, o výmere: 449 m² (ďalej len „Pozemky na LV1940“). Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného k predmetným pozemkom bol povolený dňa 07.04.2010. Žalovaný je evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: Poprad ako podielový spoluvlastník o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 nasledujúceho pozemku: pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha, o výmere: 507 m² (ďalej len „Pozemok na LV XXXX“). Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného k predmetnému pozemku bol povolený dňa 14.10.2009.

Žalobca sa domáha v tomto konaní určenia spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/2 k pozemkom na LV XXXX a určenia spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/4 k pozemku na LV XXXX, a to s poukazom na ust. § 143 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a judikatúru. Vklady vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré sú predmetom tohto sporu, boli povolené dňa 14.10.2009 a dňa 07.04.2010. Z predmetných časových údajov je nepochybné, že vlastníctvo k predmetným pozemkom bolo žalovaným nadobudnuté počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré bolo zrušené dňa 09.07.2010. Z uvedeného dôvodu sa stali predmetné pozemky nadobudnutím vlastníckeho práva žalovaným súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov (strán konania) v zmysle ust. § 143 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na zápis v katastri nehnuteľností. S ohľadom na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov dňa 09.07.2010, ktoré nebolo dohodou alebo rozhodnutím súdu vyporiadané nastala dňa 09.07.2013 fikcia v zmysle ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej sa bezpodielové spoluvlastníctvo manželov k pozemkom zmenilo na podielové spoluvlastníctvo s rovnakými spoluvlastníckymi podielmi. Žalobca poukázal na judikatúru – rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 20Cdo 3593/2006, rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 19.09.2005, sp.zn. 22Cdo 2615/2004.

Žalobca preukázal, že pozemky na LV XXXX ako aj pozemok na LV XXXX boli nadobudnuté žalovaným počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vzhľadom k čomu nemohol žalovaný predmetné pozemky nadobudnúť do svojho výlučného vlastníctva. Poukázal na ust. § 137 Civilného sporového poriadku s tým, že základnými predpokladmi úspešnosti takejto žaloby sú preukázanie vlastníckeho práva žalobcu a v zmysle citovaného ustanovenia aj preukázanie naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Naliehavý právny záujem v danom prípade je daný tým, že existuje rozpor v evidencii v katastri nehnuteľností a skutočným stavom a žalobca nemá toho času možnosť domáhať sa právnej ochrany inými prostriedkami. Ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník sporných pozemkov, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v

katastri nehnuteľností. V zmysle uvedeného opierajúc sa o judikatúru možno konštatovať, že naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe je daný spôsobilosťou rozhodnutia byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 21.09.2020, doručenom súdu 29.09.2020 uviedol, že v celom rozsahu popiera skutkové tvrdenia žalobkyne a to v tej najzákladnejšej časti, t. j. tam, kde žalobkyňa podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva de facto deklaruje v tejto otázke spor medzi stranami konania. Poukázal na ust. § 3 CSP a § 137 písm. c/ CSP. Súdu predkladá ako listinné dôkazy podanie právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 10.10.2019, v ktorom žalobkyňa vymedzila rozsah spoluvlastníckych vzťahov v bodoch 1, 2 a 3 aj na pozemky, ku ktorým sa domáha určenia vlastníckeho práva (určenia vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu). V reakcii žalovaného zo dňa 18.10.2019 tento poprel existenciu spoluvlastníckych vzťahov k nehnuteľnosti - rodinnému domu, rovnako namietal aj vo vzťahu k domnejš „vinkulácii“ peňažných prostriedkov za predaj nehnuteľností v spoločnom vlastníctve manželov, ktoré bolo bezdôvodným obohatením na strane žalobkyne, nenamietal však vo vzťahu k existencii podielového spoluvlastníctva strán konania k týmto žalovaným nehnuteľnostiam. V bode iv. svojho stanoviska navrhol vyporiadanie vzájomných vzťahov, pričom jediná namietaná okolnosť sa týkala ocenenia hodnoty žalovaných nehnuteľností, ktorú považoval za neprimeranú. V tomto duchu pokračovala mimosúdna komunikácia aj v priebehu ďalšieho obdobia. Z vyššie uvedených skutkových tvrdení, podopretých listinnými dôkazmi je zrejmé, že medzi stranami konania v žalovanej otázke neexistuje spor o jej podstatu (najvyšš o výšku primeranej náhrady), ďalej aj s poukazom na žalobkyňou navrhovaný a opakovane deklarovaný spôsob vyporiadania (domáhanie sa peňažnej náhrady za vyporiadanie, nie prikázania či vzniku vlastníctva k nehnuteľnostiam), teda: neexistuje stav, kedy by žalovaný popieral existenciu práva žalobkyne (nielen teraz, ani v minulosti), právne postavenie žalobkyne nie je neistým a preto nie je daná ani existencia naliehavého (kvalifikovaného) právneho záujmu. Rovnako by bolo popretím zásady spravodlivosti súdneho konania, ak by za iniciáciu zbytočného sporu (bez praktického významu pre účastníkov) bol žalovaný sankcionovaný napríklad znášaním trov konania. V časti, v ktorej sa žaloby týka nehnuteľnosti - pozemku parc. č. F. XXXX/XXX druhu „ostatná plocha“ o výmere 507 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX, namieta aj nedostatky v označení pasívne vecne legitimovaných subjektov, nakoľko v okruhu žalovaných, vychádzajúc z príslušného listu vlastníctva mal byť zahrnutý aj ďalší podielový spoluvlastník, A. G. B., ktorý je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v 1/2-ici, keďže konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným v katastri nehnuteľností musí prebiehať medzi všetkými zapísanými vlastníckymi (rozsudok nie je záväzný erga omnes). (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 173/2006 zo dňa 1.3.2012 alebo uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 1/2010). S poukazom na vyššie uvedené navrhol konajúcemu súdu, aby žalobu žalobkyne zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a v časti okrem jeho absencie aj pre nedostatky vo vecnej legitimácii bez skúmania jej vecnej podstaty a zároveň priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 % .

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 05.10.2020, doručenom súdu 08.10.2020 zotrval na argumentácii uvedenej v žalobe s tým, že vo vzťahu k veci samej poukázal na judikatúru tam uvedenú, z ktorej vyplýva, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vždy, ak existuje rozpor v evidencii v katastri nehnuteľností a skutočným stavom, nakoľko rozsudok vydaný v tomto konaní je podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu. Skutočnosť, že žalobca nie je evidovaný na príslušných listoch vlastníctva ako spoluvlastník pozemkov, spôsobuje právnu neistotu žalobcu napriek tomu, že žalovaný pri mimosúdnych rokovaníach vlastnícke právo žalobcu nepopieral. Súhlasí výlučne s tou časťou tvrdenia, že rozsudok nie je záväzný erga omnes, to však neznamena, že pasívne legitimovanými sú aj osoby, ktorých vlastnícke právo žalobca nepopiera. Podstata judikatúry, na ktorú žalovaný poukazuje, spočíva vtom, že ak má na základe rozhodnutia súdu dôjsť k zmene zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je potrebné, aby boli stranou sporu osoby, ktorých vlastnícke právo je popierané, keďže rozsudok je záväzný len pre strany konania a nie voči tretím osobám. V danom prípade však žalobca nespochybňuje vlastnícke právo druhého spoluvlastníka, A. G. B., na základe rozhodnutia vydaného v tomto konaní nemá dôjsť k žiadnej zmene zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, ktorý sa dotýka jeho osoby a preto ani nie je dôvodné, aby v tomto konaní vystupoval na strane žalovaného. Zároveň navrhol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie, keďže podľa jeho názoru žalovaný vo vyjadrení citovanom v bode 3. uznal žalobou uplatnený nárok.

5. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 28.10.2020, doručenom súdu 29.10.2020 uviedol, že naďalej zotrúva na svojom vyjadrení zo dňa 21.09.2020 a to v zmysle, že popiera žalovaný nárok žalobkyne /en bloc/, opodstatnenosť žaloby, a najmä danosť naliehavého právneho záujmu na podaní takejto žaloby. Takto svoj postoj formuloval už v pôvodnom vyjadrení (bod i.), v žiadnom prípade nemožno jeho vyjadrenie považovať za uznanie nároku žalobkyne (ktoré musí byť učinené vo vzťahu k súdu a nie ak má byť základom takého rozsudku hmotnoprávny úkon učinенý v rámci mimosúdnej komunikácie). Kontext argumentácie žalovaného, v ktorom uvádza, že neexistuje spor medzi stranami konania v otázke, ako ju v žalobnom petíte formuluje žalobkyňa je výlučne taký, že v rámci vzájomného vyporiadania nárokov vyplývajúcich z vyporiadania spoločného majetku nemal námietky na vyplatenie peňažnej náhrady žalobkyne tak, ako sa jej opakovane domáhala (nie toho, že sa má stať vlastníčkou niektorej z nehnuteľností, ktoré sú predmetom ich rokovanií o čo žalobkyňa nikdy záujem neprejavila) a prihladať pritom aj na nehnuteľnosti, kde na listoch vlastníctva figuruje ako výlučný vlastník žalovaný. Podstatou argumentácie žalovaného je však skutočnosť, že žalobkyňa neosvedčila, hoci dôkazné bremeno zaťažuje ju, že na takejto žalobe má naliehavý právny záujem, ktorý je daný najmä vtedy, ak sa určovacou žalobou zamedzí vzniku ďalších sporov do budúcnosti, nepoukázala na skutkové okolnosti, ktoré ju vedú k takej úvahe, a zároveň nevysvetlila, prečo práve takáto žaloba je vhodným nástrojom na riešenie (domnelého) sporu práve preto, lebo k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom a prostredníctvom iných právnych prostriedkov, samozrejme za splnenia ďalšej podmienky, a to že sa odvrátia budúce spory medzi stranami (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/201, či Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3Cdon 1338/96). Žalovaný v predchádzajúcom vyjadrení poukazyval na „zbytočnosť“ takéhoto konania, pokiaľ však žalobkyňa uvádza, že jedinou možnosťou nápravou je podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva, lebo nemôže podať napríklad žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, v ktorej by súd prejudiciálne konštatoval, že nehnuteľnosť patrí do podielového spoluvlastníctva strán konania je mylný, podľa názoru žalovaného takúto žalobu je žalobkyňa oprávnená podať, súd je oprávnený prejudiciálne konštatovať existenciu podielového spoluvlastníctva a aj veľkosť podielov (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Co/141/2019 zo dňa 30.10.2019). Pokiaľ žalobkyňa argumentuje rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, rozhodovanie dovolacieho súdu sa netýkalo otázky možnosti alebo nemožnosti prejudiciálne konštatovať existenciu vlastníckeho práva v žalobe o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, žalobca v tom konaní namietal „prekvapivosť“ rozhodnutia a ako dovolací dôvod odňatie možnosti konať pred súdom, keďže na túto skutočnosť ho odvolací súd neupozornil. Okrem toho vlastnícke právo odvodzoval od právneho titulu vydržania a to aj na strane svojich právnych predchodcov. Skutková situácia tak nezodpovedá tomuto prípadu a rozhodnutie je v tomto konaní právne bezvýznamné. Žalovaný má preto za to, že žalobkyňa produkuje konanie o určenie vlastníckeho práva, hoci existujú iné právne možnosti, ako môže uplatniť svoje nároky, nemožno preto konštatovať, že naliehavý právny záujem je daný. Odhliadnuc od toho sa žiada zopakovať, že pred podaním žaloby nikdy nenavrhol žalovanému, aby napr. dohodou upravili existujúce zápisy v katastri k dotknutým nehnuteľnostiam podľa jej želania. S poukazom na vyššie uvedené opätovne navrhol žalobu zamietnuť.

6. Dňa 21.09.2021 bol súdu doručený návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s pozemkom parcely reg. „C“ č. XXXX/XXX, o výmere 217 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, evidovaným na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie E. E., najmä mu zakázal tento previesť do vlastníctva inej osoby, scudziť, zriadiť naň záložné právo, či vecné bremeno, zaťažiť ho iným vecným právom v prospech tretích osôb, vložiť ho do základného imania právnickej osoby, prenajať alebo iným spôsobom zaťažiť záväzkovým právom v prospech tretích osôb, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

7. Uznesením č.k. 9C/21/2020 – 70 zo dňa 20.10.2021 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že o náhrade trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

8. Súd vykonal dokazovanie prednesom právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, výsluchom žalovaného a oboznámením s listinnými dôkazmi - sobášny list, rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 13C/90/2010-16 zo dňa 15.06.2010 právoplatný dňa 09.07.2010, výpis z listu vlastníctva č. XXXX, výpis z listu vlastníctva č. XXXX, Pokus o zmier zo dňa 10.10.2019 žalobcu a Stanovisko žalovaného k nemu zo dňa 18.10.2019 ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

9. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že žalované pozemky boli nadobudnuté žalovaným počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva strán konania, teda patrili do bezpodielového spoluvlastníctva strán konania a v dôsledku zákonnej fikcie sú v súčasnosti v ich podielovom spoluvlastníctve. Zdôraznil, že ako vyplýva z podaní žalovaného, žalovaný vlastnícke právo žalobkyne nespochybňuje a považuje ho za nesporné. Čo sa týka námietky týkajúcej sa naliehavého právneho záujmu, túto námietku považuje za účelovú. Čo sa týka možnosti posudzovať otázku vlastníckeho práva ako prejudiciálnu otázku v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva odhliadnuc od toho, že existuje aj opačná rozhodovacia prax a to tá, na ktorú poukazuje žalovaný, táto otázka v tomto konaní nie je relevantná. Žalobkyňa na nedostatok aktívnej legitímácie v prípravnom konaní o zrušenie podielového spoluvlastníctva poukázala len príkladmo, zdôraznila však aktuálnu nemožnosť realizácie vlastníckych oprávnení v zmysle občianskeho zákona. Žalobkyňa len reagovala na tvrdenie, že jej postavenie údajne nie je neisté. Má však za to, že ak nie je ako spoluvlastníčka zapísaná na príslušných listoch vlastníctva, musí si obhajovať svoje neisté postavenie. K naliehavému právnomu záujmu poukázal na bohatú judikatúru, ktorá je už dlhé roky ustálená, a podľa ktorej zmenu zápisu v katastri nehnuteľností je možné dosiahnuť len určovacou žalobou, a že určovacia žaloba k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností je prípustná ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže prívodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu.

10. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že zotrvávajú na svojich vyjadreniach. Celou podstatou ich argumentácie je skutočnosť, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na takomto určení v tom zmysle, že v priebehu manželstva, kedy strany konania žili v spoločnej domácnosti pozemky boli v katastri zapísané len na žalovaného a tento jej nedal žiadny dôvod na to, aby mala záujem podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. Tento dôvod a existencia sporu nebola daná ani potom, čo sa strany konania začali v roku 2019 mimosúdne dohadovať na vyporiadani spoločného majetku. Žalobkyňa nemala záujem na nadobudnutí podielu k pozemkom, iba na finančnom vyrovnaní. Stále žiadala len finančné vyrovnanie a peňažnú náhradu. Žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaného akýmkoľvek spôsobom vyzvala na to, aby vlastnícke právo v katastri upravil v zmysle žaloby. Poukázal na ďalšie mimosúdne rokovania medzi stranami sporu. Podiel na vzniku a existencii tohto sporu má výlučne žalobkyňa, keď napriek tomu, že takmer tri roky mimosúdne rokujú o všetkých nárokoch nikdy sa žalovanému nezmenila, že by chcela zmenu na liste vlastníctva. Majú za to, že pre posúdenie naliehavého právneho záujmu nie je dôležité len to, či je rozpor v evidencii so stavom skutočným ale aj to, aký postoj majú strany k tejto veci a či tento rozsudok poskytne stranám dostatočnú satisfakciu. Ako spomenula aj protistrana, judikatúra konštatuje aj skutočnosť, že žalobkyňa bola oprávnená podať aj žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, kde by sa prejudiciálne potvrdila existencia jej vlastníckeho práva a to obzvlášť za situácie, kedy ako vyplýva z listinných podkladov nikdy vlastnícke právo k pozemkom nadobudnúť nechcela, vždy mala záujem len o finančné vyrovnanie.

11. Žalovaný pri výsluchu uviedol, že pozemky boli zapísané iba na jeho meno na liste vlastníctva čo vyplýva zo spôsobu nadobudnutia, ale to bude predmetom iného sporu, možno ak sa nedohodnú. Za celý čas čo bol na liste vlastníctva zapísaný ako jediný vlastník toto nezneužil a nepokúsil sa pozemky previesť ani s nimi nakladať tak, aby vylúčil vlastnícke práva protistrany, a ak by bol požiadaný či už počas týchto troch rokov alebo predtým tak aby zápis v katastri zosúladiť s realitou, tak by to bol spravil.

12. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči uviedol, že v tomto konaní je nesporným, že žalované pozemky patria v súčasnosti do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Skutočnosti uvádzané žalovaným nemajú vplyv na existenciu naliehavého právneho záujmu nakoľko ten je daný tým, že žalobkyňa nie je evidovaná na príslušných listoch vlastníctva ako spoluvlastníčka hoci jej príslušné spoluvlastnícke podiely patria. Vzhľadom na uvedené žiada súd aby vyhovel žalobe v plnom rozsahu a žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Ďalšie návrhy na dokazovanie nemal.

13. Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči uviedol, že zotrváva na doposiaľ vykonaných vyjadreniach a poukázal na listinné podklady. Uviedol, že existuje taká povaha a okolnosť tohto sporu ktorý v prípade, ak súd žalobe vyhovie zakladá dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 257 Civilného sporového poriadku, a to aby v prípade úspechu žalobkyne v spore tejto nebola priznaná náhrada trov konania. Poukázal na ich postoj k veci a to aj ten, ktorý deklarovali na pojednávaní, podiel žalovaného na existencii sporu je minimálny resp. žiadny, na rozdiel od podielu žalobkyne, ktorá podľa ich názoru zapríčinila jednak jeho vznik a aj samotný priebeh, ktorý vyústil do dnešného pojednávania. Má preto za to, že rozhodnutie o trovách v neprospech žalovaného by bolo neprimerane tvrdé. Záverom navrhol

žalobu zamietnuť pre dôvody, ktoré opakovane uvádzal a priznať trovy konania v plnom rozsahu a v prípade, ak by súd žalobe vyhovel navrhol použiť ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku a nepriznať žalobkyni náhradu trov konania pre okolnosti, ktoré uviedol a na podklade listinných dôkazov, ktoré v konaní predložil. Ďalšie návrhy na dokazovanie nemal.

14. Vykonaným dokazovaním zistil súd nasledujúci skutkový a právny stav.

15. Sporové strany uzavreli manželstvo dňa 26.11.1994, ktoré bolo zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu Michalovce, zväzok 25, ročník 1994, strana 97, por. č. 211.

16. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 13C/90/2010-16 zo dňa 15.06.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.07.2010, bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za trvania manželstva.

17. Žalovaný je zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: Poprad ako výlučný vlastník (1/1) nasledujúcich nehnuteľností: pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere: 384 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha o výmere: 619 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere: 217 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda o výmere: 450 m²; pozemok parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: orná pôda o výmere: 449 m².

Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného k predmetným pozemkom bol povolený dňa 07.04.2010.

18. Žalovaný je ďalej zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie: E. E., obec: C., okres: Poprad ako podielový spoluvlastník o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 pozemku parcely reg. „C“ s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatná plocha o výmere: 507 m². Ako druhý podielový spoluvlastník o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k predmetnému pozemku je zapísaný A. G. B.. Vklad vlastníckeho práva v prospech obidvoch spoluvlastníkov bol povolený dňa 14.10.2009.

19. Právny zástupca žalobkyne zaslal právnenému zástupcovi žalovaného písomné podanie – Pokus o zmier zo dňa 10.10.2019 (č.l.26), na ktorý reagoval právny zástupca žalovaného písomným podaním – Stanovisko zo dňa 18.10.2019. Citované podania sa týkali vyporiadania podielového spoluvlastníctva všetkých nehnuteľností nadobudnutých za trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov – strán sporu po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty počítanej od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva.

20. Podľa § 137 písm. c), d) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

21. „Naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c) OSP je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce, ako táto neistota vznikla.“

(Rozsudok NS SR, sp.zn. 4 Cdo 49/20)

22. V zmysle vyššie uvedeného naliehavý právny záujem žalobkyne daný nesporne je, nakoľko len rozhodnutie vydané v tomto konaní je spôsobilým podkladom pre zápis zmeny vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1Cdo 56/2003)

Vzhľadom na námietky žalovaného je potrebné uviesť, že ak by sa malo jednať o zbytočný spor, žalovaný mohol kedykoľvek vyhovieť žalobkyni a zrealizovať spoločne zmenu zápisu v katastri nehnuteľností tak, aby tento zodpovedal skutočnému stavu.

23. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

24. Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

25. „Byla-li totiž věc nabyta za trvání manželství i jen jedním z manželů, tvoří bez ohledu na vůli jednajícího manžela, stejně jako manžela druhého, předmět společného jmění, není-li dán zákonný či smluvní důvod jejího vyloučení z předmětu společného jmění.“

(rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 20Cdo 3593/2006)

„Pokud není prokázán opak, má se za to, že majetek nabytý a závazky vzniklé za trvání manželství tvoří společné jmění manželů (§ 144 ObčZ v platném znění). Důkazní břemeno ohledně určitých skutečností leží na tom účastníku řízení, který z existence těchto skutečností vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky; jde o toho účastníka, který existenci těchto skutečností také tvrdí (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 2727/99, publikovaný v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu pod č. C 528). Na účastníkovi, který tvrdí, že určitá věc je ve společném jmění manželů, leží důkazní břemeno, že věc byla nabyta za trvání manželství; pokud se toto nabytí prokáže a druhý z manželů tvrdí skutečnosti, které i v takovém případě věc ze společného jmění vylučují, bude na něm důkazní břemeno ohledně těchto skutečností.“

(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 19.09.2005, sp. zn. 22Cdo 2615/2004)

26. Žalobkyňa sa domáha v tomto konaní určenia vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu o veľkosti 1/2 k pozemkom zapísaným na LV č. XXXX a určenia spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/4 k pozemku zapísanému na LV č. XXXX.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vklady vlastníckeho práva k predmetným pozemkom boli povolené dňa 14.10.2009 a 07.04.2010, vlastníctvo bolo teda nadobudnuté počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré bolo právoplatne zrušené dňa 09.07.2010. Z uvedeného dôvodu sa stali predmetné pozemky súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na zápis v katastri nehnuteľností. Nakoľko bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo dohodou alebo rozhodnutím súdu vyporiadané, nastala dňa 09.07.2013 fikcia v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka a uplynutím trojročnej prekluzívnej lehoty platí nevyvrátiteľná domnienka transformácie bezpodielového spoluvlastníctva manželov k nehnuteľnostiam v podielové spoluvlastníctvo. Existuje teda rozpor medzi zápisom v katastri nehnuteľností a skutočným stavom a žalobkyňa nemá toho času možnosť domáhať sa zosúladenia inými prostriedkami.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadne nedostatku v označení pasívne vecne legitimovaných subjektov súd uvádza, že žalobca nespochybnuje vlastnícke právo druhého podielového spoluvlastníka pozemku zapísaného na LV č. XXXX A. G. B., jeho vlastnícke právo nie je predmetom konania a rozhodnutie vydané v tomto konaní sa jeho vlastníckeho práva nijako nedotkne. Vzhľadom na uvedené je námietka neopodstatnená.

27. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a judikatúry súd žalobe vyhovel a určil, že žalobkyňa je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností tak, ako je určené vo výrokoch I. a II.

28. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a

jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces". (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. 11. 2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

29. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Predmetom tohto konania je určenie vlastníckeho práva, nie vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov ani zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva – ktoré konania sú vo vzťahu k trovám konania ovládané inými zásadami. Skutočnosti ako postoj k veci a poskytnutie satisfakcie sú v tomto konaní právne irelevantné.

Súd poznamenáva, že žalovaný síce navrhol aplikáciu § 257 CSP ale len v prípade, že bude úspešná žalobkyňa, v prípade svojho úspechu si uplatnil trovy konania v rozsahu 100%.

32. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení priznal úspešnej žalobkyni voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.) Znášanie trov konania nie je sankcionovaním žalovaného, ale vyjadrením zásady úspechu v konaní. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom.

Poučenie:

-2-

9C/21/2020

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov

k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).